

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Anders Esplund
Naturvårdshandläggare
010-224 43 37

Beslut
2018-01-24

Diarienummer
525-42484-2017

13.10c
Sida
1(3)

ML Projektledning AB
c/o Zacharias Holmén
zacharias@mlprojektledning.se

Samråd enligt miljöbalken för VA-utbyggnad i Aröd, Kungälv kommun

Detta beslut avser endast ledningsdragnin g utanför område med detaljplan. För sträckan som ligger inom område med detaljplan uppmanas ni kontakta Kungälvs kommun för att utreda om tillstånd eller lov krävs för åtgärder på sträckan.

Åtgärden kräver en ansökan om dispens från biotopskyddbestämmelserna. Verksamheten får inte påbörjas förrän ett sådant beslut fattats. Kontakt tas med fördel via e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Beslut

Länsstyrelsen vidtar med anledning av anmälan för samråd ingen åtgärd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Om ni utför åtgärden på något annat sätt än enligt anmälan och det innebär en väsentlig ändring av naturmiljön, behöver ni göra en ny anmälan om samråd.

Länsstyrelsen tillåter att åtgärden får påbörjas omedelbart. Ni behöver inte invänta att 6 veckor har gått sedan anmälan gjorts.

Åtgärden kan kräva en anmälan om vattenverksamhet enligt kapitel 11 miljöbalken. Verksamheten får inte påbörjas förrän ett sådant beslut fattats. För bedömning om en sådan anmälan krävs vänligen kontakta Länsstyrelsens vattenavdelning via vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Beskrivning av ärendet

Ni lämnade den 22 december 2017 in en anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken till Länsstyrelsen. Anmälan gäller VA-utbyggnad i Aröd, Kungälv kommun.

Av anmälan framgår att Kungälvs kommun planerar att ansluta bostäder i Aröd till kommunens vatten- och avloppsnät för att uppfylla gällande lagstiftning och miljökrav. Projektet är uppdelat i fem etapper och detta samråd avser endast etapp ett (bilaga1, sid. 8). Det anges i anmälan att etapp två till fem kommer att anmälas för samråd med länsstyrelsen vid senare tillfälle. Ledningarna läggs i huvudsak ned genom schaktning, en kortare sträcka samt vid två vägpassager föreslås schaktfri metod.

Ledningsförslaget uppges passera tre biotopskyddade objekt, ett dike samt två stenmurar. Det anges att dessa kommer att beröras av arbetet samt att dispens kommer att sökas för det generella biotopskyddet (bilaga 2). Ni anger att en anmälan till kommunen om miljöfarlig verksamhet kan bli aktuell då dagvatten från delar av området kommer att ledas ut i den biotopskyddade bäcken. I samband med att arbete utförs kan viss grumling uppstå i diket men ni bedömer inte att någon långvarig påverkan kommer att ske. I närheten av ledningsförslaget finns en damm där vanlig groda leker, ni bedömer att dammen inte kommer att påverkas av arbetet.

För att minimera risken för skada på natur- och kulturmiljön har följande försiktighetsåtgärder föreslagits i anmälan:

1. Biotopskyddade stenmurar inom arbetsområdet ska plockas ned under byggskedet för att återuppbyggas i samma sträckning och med liknande form efter det att ledningarna är förlagda.
2. Leklokaler för groddjur får inte fungera som recipient för vatten från arbetsområdet.
3. För dagvattnet ska vid behov fördröjningsåtgärder genomföras.
4. Vid schakt i vattenförande dike ska vattnet ledas förbi arbetsområdet och schakt ske i torrhet.
5. Eventuellt dag-/länsvatten från arbetsområdet ska vid behov renas från sediment innan det avyttras till recipient.

Länsstyrelsen vill göra er uppmärksam på att punkt 1 och 4 kräver dispens från biotopskyddsbestämmelserna samt att punkt 4 kan kräva en anmälan om vattenverksamhet.

Länsstyrelsen rekommenderar att länsvatten inte spolats direkt ut i vattendrag utan samlas upp i ett slutet system eller töms över en grönyta.

Motivering till beslutet

Åtgärden berör inga av Länsstyrelsen kända naturvärden. Länsstyrelsen bedömer därför att åtgärden inte medför en sådan påverkan att ytterligare anpassningar av åtgärden krävs, utöver det som ni har angivit i anmälan.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken.

Verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för samråd får påbörjas tidigast 6 veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte Länsstyrelsen medger något annat.

Övriga upplysningar

Länsstyrelsen förutsätter att ni har fått medgivande från de markägare och andra nyttjanderättshavare som kan beröras av åtgärderna. Länsstyrelsens beslut ger inte tillträde till marken utan markägarens tillstånd.

En anmälan om samråd befriar inte er från ansvaret att ta hänsyn till miljöbalkens övriga bestämmelser eller till vad som föreskrivs i annan lagstiftning.

Ni som gör en åtgärd måste alltid skaffa er den kunskap som behövs. Ni måste även visa sådan hänsyn att skador och olägenheter inte uppkommer för människors hälsa eller miljön (2 kap. miljöbalken).

Vissa biotoper i odlingslandskapet, t.ex. alléer, stenmurar, odlingsrösen, öppna diken och åkerholmar, omfattas av generellt biotopskydd. Om sådana biotoper berörs ska ni kontakta Länsstyrelsen på nytt.

Om man vid grävarbetet misstänker föroreningar i marken, ska detta omedelbart anmälas till tillsynsmyndigheten, vanligtvis kommunen.

Grävning och andra åtgärder i vattenområde kan kräva en anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen. Omgrävning eller fördjupning av dike eller kanal kan vara tillståndspliktig markavvattning och är tillståndspliktigt. För mer information kontakta Länsstyrelsen.

Artskyddsförordningen omfattar bestämmelser till skydd för fridlysta arter, både växter och djur. Arbetsföretag i naturmiljöer kan komma att skada fridlysta arter. Dispens från artskyddsbestämmelserna söks hos Länsstyrelsen.

Beslutande

Beslutet har fattats av naturvårdshandläggare Anders Esplund.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Anders Esplund
Naturvårdshandläggare

Bilaga:

1. Underlag till anmälan
2. Information om biotopskydd

Kopia till:

Kungälv kommun

PM

UPPDRAG Aröd - Kungälv	UPPDRAGSLEDARE Krister Pettersson	DATUM 2017-12-22
UPPDRAGSNUMMER 13000131	UPPRÄTTAD AV Peter Rodhe	

VA-utbyggnad Aröd, Kungälv kommun Underlag till samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken Naturvärden

1 (13)

Sweco
Skånegatan 3
Box 5397
SE-402 28 Göteborg, Sverige
Telefon +46 (0)31 62 75 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Peter Rodhe

Telefon direkt +46 (0)3 162 76 88
Mobil +46 (0)734 12 26 88
peter.rodhe@sweco.se

SERODP \\segoffs003\projekt\1330\1100235_aröd_-_kungäl\000\10_text\m\01_mina_filer\naturmiljö\samråd 12_6\samråd 12_6 20171212.docx

2 (13)

PM
2017-12-22

memo01.docx 2012-03-28

Innehåll

1. Syfte	5
2. Ledningsförslagen	7
Berörda fastigheter och rådighet	7
Tidplan	7
3. Naturvärden	9
3.1 Riksintressen och Natura 2000	10
3.2 Regionala inventeringar	10
3.3 Skyddade naturvärden och arter	10
3.4 Vattendrag och dikningsföretag	12
4. Referenser	13

4 (13)

PM
2017-12-22

memo01.docx 2012-03-28

1. Syfte

Kungälv kommun har i projektet VA i kustzon utrett hur vatten- och avloppsfrågorna i kustzonen kan lösas. Nuvarande VA-situation samt framtida bebyggelseutveckling har kartlagts och för att möta rådande lagstiftning och miljökrav har det bedömts nödvändigt att bygga ut det kommunala vatten- och avlopps nätet till kustzonen.

Kommunfullmäktige beslutade 2009 att påbörja arbetet med utbyggnad av kommunala vatten- och avloppsledningar till sex utpekade "A-områden". A-områden är Aröd, Ödsmålsmosse med omnejd, Tjuvkil, Instön, Marstrand och Kovikshamn.

Denna handling gäller Aröd, där lokala ledningar ska ansluta fastigheter till stamledningar för vatten och avlopp. Stamledningarna hanteras i separat projekt och hanteras inte i denna handling.

Projektet i Aröd är ett av flera steg för att ansluta kustzonen i Kungälv kommun till allmänt VA. Ledningarna har till syfte att försörja området med dricksvatten och leda spillvatten till det kommunala ledningsnätet och vidare till Ryaverket i Göteborg. I projektet kommer också dagvatten att tas omhand från bebyggelseområdena för att ledas till befintligt dike där det ska renas/fördröjas. Ledningsutbyggnaden i Aröd är uppdelad i fem delområden, se figur 2.

Handlingen är ett underlag till ansökan om samråd enligt kap 12 6§ Miljöbalken med länsstyrelsen i Västra Götalands län, för den planerade VA-utbyggnaden inom Aröd etapp 1, se figur 1. Kulturmiljö beskrivs inte i handlingen då detta hanteras separat.

Figur 1. Översiktskarta. Delområde 1.

Figur 2. Översiktskarta VA-utbyggnad Aröd med etappindelning. Ledningsstråken i figuren är översiktliga, vilket medför att skillnad kan finnas mot det ledningsförslag som samrådet gäller.

Dispens från generell biotopskydd kommer att sökas för de intrång i biotopskyddade objekt som berörs. Anmälan om vattenverksamhet för åtgärder i det biotopskyddade diket har gjorts till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Det kan bli aktuellt att göra en anmälan om miljöfarlig verksamhet till kommunen då dagvatten från detaljplanlagt område kommer att avledas till befintligt dike.

6 (13)

PM
2017-12-22

2. Ledningsförslagen

Ledningsförslaget har anpassats utifrån att minimera störning för boende i området samt undvika intrång i värdefulla och skyddade naturmiljöer. Ledningsförslaget kan komma att justeras något under det fortsatta projekteringsarbetet men inga större justeringar mot det förslag som finns förväntas ske.

Ledningarna läggs i huvudsak ned genom schaktning. Vid schaktning blir schaktets bredd upp till ca 5 meter. Ledningarna läggs ca 2 meter under mark. Totalt krävs ett arbetsområde som är ca 10 meter brett. I trånga passager kan arbetsområdet minskas något. På grund av områdets rika inslag av berg och antalet ledningar som ska förläggas (dricksvatten, spillvatten samt dagvatten) används endast schaktfri metod vid svåra passager.

Schaktfri metod föreslås genom tryckning vid passage av Arödsvägen, samt genom borrhning upp i Södra Arödsvägen, se figur 3.

En stamledning kommer att byggas som detta projekt kommer att anslutas till. Anslutningspunkter kommer att finnas vid blå stjärnor i figur 3.

Berörda fastigheter och rådighet

Ledningsförslaget berör tre fastigheter (Flögen 1:2, Aröd 4:5, Aröd 2:239) samt en samfällighet (Aröd S:3). Avtal gällande markåtkomst för de planerade ledningarna är på gång men inte slutna ännu. Om frivillig lösning inte fungerar kan det bli aktuellt med ledningsrätt genom lantmäteriförrättning.

Tidplan

Byggstart planeras i dagsläget till andra kvartalet 2018.

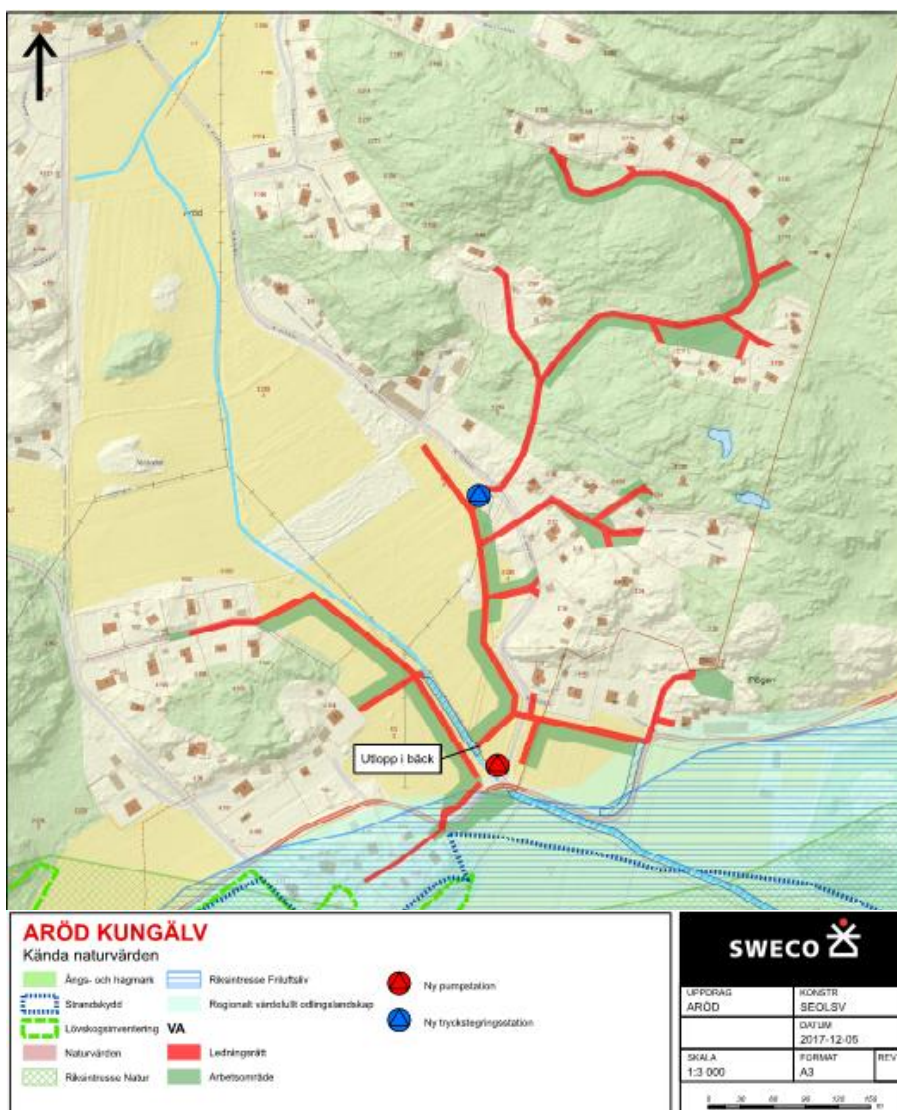
Figur 3. Föreslagna ledningstråk med arbetsområde samt biotopskyddade objekt. Röd streckad cirkel visar område där ledning föreslås tryckas/borras. Blå stjärnor visar vart projektet ansluter till befintliga ledningar.

8 (13)

PM
2017-12-22

3. Naturvärden

Det aktuella området består i huvudsak av jordbruksmark som omges av lövskogar med bebyggelseområden. De naturvärden som finns utpekade i närområdet är i huvudsak relaterade till lövskogar och jordbruksmarker, se figur 4. En sökning i artportalen visar att det finns inrapporterade observationer av fågelarter samt groddjur i området.

Figur 4. Kända naturvärden i området, Källa infokartan Västra Götalands län.

3.1 Riksintressen och Natura 2000

Utbyggnadsförslaget ligger delvis inom riksintresse för friluftsliv (Södra Bohusläns kust) samt riksintresse för naturvård (Hakefjorden-Marstrandsfjorden och Sälöfjorden), se figur 4. Ingen påverkan på riksintressena bedöms uppstå på grund av ledningsutbyggnaden.

Havsområdet väster om Aröd är av riksintresse för yrkesfiske (Skagerak) och Stenungsundskusten (norr om Aröd) är Natura 2000-område. Utbyggnadsförslaget påverkar inte dessa.

3.2 Regionala inventeringar

De naturvärden som dokumenterats på sträckan är i huvudsak relaterade till lövskogar och jordbruksmarker, se figur 4. Söder om Arödsvägen finns jordbruksmark som klassats som regionalt värdefullt odlingslandskap, samt ett hagmarksområde som klassats som regionalt värdefullt. Strax väster om utbyggnadsförslaget sydvästra ände finns en lövskog som inventerats av Skogsstyrelsen och som klassats som nyckelbiotop.

Utbyggnadsförslaget berör endast marginellt det område som klassats som regionalt värdefullt odlingslandskap. Påverkan kommer endast ske under själva byggtiden och några långsiktiga negativa effekter på området bedöms inte ske.

Inga skyddsåtgärder föreslås.

3.3 Skyddade naturvärden och arter

Inom det aktuella området har fem objekt som omfattas av det generella biotopskyddet identifierats, se figur 3. Dessa består av tre stenmurar, ett dike samt en åkerholme. Ledningsdragningen medför påverkan på två stenmurar och diket.

Stenmurar inom arbetsområdet kommer att plockas ned under byggskedet för att efter byggskedet återuppföras i samma sträckning och med liknande utseende som innan byggnation. Åtgärden bedöms inte medföra några långsiktiga negativa konsekvenser då murarna ska återuppföras. Dispens från det generella biotopskyddet kommer att sökas för dessa intrång.

Bild 1. Biotopskyddad stenmur, stenmur 1 i figur 3.

Dagvatten från fastigheterna kommer att avledas till det biotopskyddade diket. Åtgärden medför att det under byggskedet kommer att schaktas något i diket. Det kan också bli aktuellt att anlägga fördröjningsåtgärder men hur detta ska genomföras är ännu inte helt klarlagt. Viss förändring i dikets sektion kan dock bli aktuellt. Åtgärden bedöms endast under byggskedet påverka biotopskyddets syfte då diket kommer att finnas kvar under driftskedet.

I delområdets norra del finns en mindre vattensamling där vanlig groda leker. Vanlig groda är fridlyst. Dammen kommer inte att påverkas av utbyggnadsförslaget.

Ett flertal observationer av fåglar har gjorts i området och rapporterats in till artdatabanken. De rödlistade arter som rapporterats in är stare (VU), gröngöling (NT), silltrut (NT), sånglärka (NT) kungsfågel (VU), gulsparr (VU) och hussvala (VU). Under byggskedet kommer utbyggnadsförslaget att medföra en störande verksamhet i området som skulle kunna påverka fågelfaunan negativt. Denna påverkan bedöms dock som mycket begränsad och några effekter på bevarandestatus förväntas inte uppstå. Några negativa effekter under driftskedet förväntas inte uppstå.

De skyddsåtgärder som föreslås är:

- Biotopskyddade stenmurar inom arbetsområdet ska plockas ned under byggskedet för att återuppbyggas i samma sträckning och med liknande form efter det att ledningarna är förlagda.
- Leklokaler för groddjur får inte fungera som recipient för vatten från arbetsområdet.

Bild 2. Biotopskyddad stenmur, stenmur 2 i figur 3.

3.4 Vattendrag och dikningsföretag

Inom delområdet finns inga kända markavvattningsföretag.

En mindre bäck/dike passerar genom arbetsområdet. Dagvatten från fastigheter kommer att avledas till diket. För detta kan det bli aktuellt att anmäla om miljöfarlig verksamhet. Vid behov kommer fördröjningsåtgärder att genomföras för att inte påverka flöden i nedströms liggande delar av diket.

Viss grumling i vattendraget kan komma att ske i samband med byggskedet. Tillfälligt under byggskedet kan grumling uppstå som påverkar vattenlevande organismer negativt. Efter byggskedet kommer arter att återkolonisera de delar av diket som påverkas. Genom de skyddsåtgärder som föreslås bedöms detta som marginellt och några långsiktiga konsekvenser bedöms inte att uppstå.

De skyddsåtgärder som föreslås är:

- För dagvattnet ska vid behov fördröjningsåtgärder genomföras.
- Vid schakt i vattenförande dike ska vattnet ledas förbi arbetsområdet och schakt ske i torrhet.
- Eventuellt dag-/länsvatten från arbetsområdet ska vid behov renas från sediment innan det avyttras till recipient.

12 (13)

PM
2017-12-22

4. Referenser

Länsstyrelsens i Västra Götaland, Infokartan, <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Vastragotaland/Infokartan/>

Artdatabanken, utdrag av inrapporterade artobservationer för perioden 2010-2017.

SFS 1998:1252

Utfärdad:
1998-09-03Först inlagd:
1998-10-08Senast ändrad:
2013-02-08Rättelseblad:
Rättelseblad 2005:1159 har iakttagits.Uppdaterad:
t.o.m. SFS 2012:709

Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Biotopskyddsområde

5 § Sådana mark- eller vattenområden som anges i [bilaga 1](#) utgör biotopskyddsområden enligt [7 kap. 11 § första stycket 1 miljöbalken](#).

Länsstyrelsen prövar frågor om dispens enligt [7 kap. 11 § andra stycket miljöbalken](#) som avser sådana biotopskyddsområden.

Länsstyrelsen får besluta om de åtgärder som behövs för att vårda områdena. Förordning (2009:1328).

8 § Bestämmelserna i [5–7 a §§](#) gäller inte mark- eller vattenområden i omedelbar anslutning till bebyggelse. Förordning (2010:319).

8 a § Även om ett mark- eller vattenområde är ett biotopskyddsområde får de verksamheter bedrivs och åtgärder vidtas som behövs för att genomföra en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900), om planen eller bestämmelserna antogs eller fastställdes innan biotopskyddsområdet beslutades. Förordning (2012:709).

8 b § Försvarsmakten får bedriva verksamhet inom ett mark- eller vattenområde som används som övningsfält eller skjutfält även om området är ett biotopskyddsområde. Förordning (2010:319).

Biotopskyddsområden som avses i 5 §

Bilaga 1

1. Allé

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

2. Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark

Ett område i terräng där grundvatten koncentrerat strömmar ut och där den våtmark som uppkommer till följd av det utströmmande vattnet uppgår till högst ett hektar.

3. Odlingsröse i jordbruksmark

På eller i anslutning till jordbruksmark upplagd ansamling av stenar med ursprung i jordbruksdriften.

4. Pilevall

Hamlade pilar i en rad som består av antingen

a) minst fem träd med ett inbördes avstånd av högst 100 meter i en i övrigt öppen jordbruksmark eller invid en väg där marken mellan pilträden är plan eller upphöjd till en vall,

eller

b) minst tre träd, om vallen är väl utbildad, mer än 0,5 meter hög och två meter bred.

Biotopen omfattar trädradens längd med den bredd den vidaste trädkronans projektion på marken utgör. Om vallen är bredare än trädkronornas projektion på marken, omfattar biotopen vallen i sin helhet.

5. Småvatten och våtmark i jordbruksmark

Ett småvatten eller en våtmark med en areal av högst ett hektar i jordbruksmark som ständigt eller under en stor del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, vätar, översilningsmarker, kallkällor, mangelgravar, öppna diken, dammar och högst två meter breda naturliga bäckfåror. Arealbegränsningen avser inte linjära element som öppna diken eller högst två meter breda naturliga bäckfåror. Dammar anlagda för bevattningsändamål innefattas inte i denna biotop.

6. Stenmur i jordbruksmark

En uppbyggnad av på varandra lagda stenar som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen och som har eller har haft hägnadsfunktion eller som funktion att avgränsa jordbruksskiften eller någon annan funktion.

7. Åkerholme

En holme av natur- eller kulturmark med en areal av högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark.

Förordning (2007:849).